15. god. 2. broj
2013. g.

ZORNICA nova

07. lipanj 2013.

Hodočašće Podravskih Hrvata Drvljance

„O srdašce od milosti…"

Ima dobro srce veli se u narodu za onog tko je milostiv, tko je darežljiv, čista srca je pak onaj tko je nevin i pravedan. Ako netko voli svim srcem, taj je duboko privržen, ako pak nekome nešto leži na srcu, do toga mu je veoma stalo. Kome je nešto na srcu i na jeziku, taj je iskren i otvoren, a radimo li štogod od sveg srca, radimo to vrlo rado. No srce nam je kadtad izvor tužnih osjećaja. Ono što nam para srce, izaziva duboku bol u nama, ukoliko smo previše osjetljivi, primamo sve k srcu, od velike nam žalosti puca srce, a ako smo primorani raditi protiv svoje volje, radimo to teška srca. Ljudsko je srce čest motiv u djelima književnika: „Srce je bogatstvo koje se ne prodaje i ne kupuje, već se poklanja." (*Sarah Bernhardt),* „Ako žudite za ljubavlju, neka vam kao mamac posluži srce, a ne mozak." (*Sándor Petőfi),* „Razum me nije ničemu naučio; sve što znam dalo mi je, otkrilo mi je srce." *(Tolstoj),* „Riječ srca silnija je od svakog uma; ledena kora hladnoga razdora mora prije ili kasnije rastaliti se pred ognjem srca." *(Josip Kozarac),* „Od svih istina najdublje su i najtrajnije istine srca." *(Antun Barac),* „Blago onom ko suza ima, u toga srce umrlo nije." *(Aleksa Šantić).*

Postoji srce koje je najveće, najmoćnije, najistinitije, najmilostivije od svih srdaca, to je Isusovo srce.
„Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,
Srce Isusovo, bogato za sve koji zazivaju Tebe,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirište grijeha naših, …"

Ono je opjevano u mnogim pjesmama, u litanijama, ono nas podučava kako živjeti, kako opraštati, jer kad se od srca oprašta, otvara se nova stranica života.

Isuse blaga i ponizna srca!
Učini srce naše po Srcu svome!

glavna urednica
Milica Klaić Tarađija

IZ SADRŽAJA:

Stručni savjetnik: vlč. Franjo Pavleković

Uredila: Milica Klaić Tarađija

Grafička priprema: Tomislav Tarađija

Broj ostvaren uz novčanu pomoć:
A kiadványt finanszírozta:
Emberi Erőforrások Minisztériuma
Osnivač i nakladnik: Zaklada Zornica

Adresa uredništva: Kökény, Kossuth Lajos 10/b.
Tel-fax: 72-497-332; Mobitel: 30/4110461
e-mail: milica40@freemail.hu, zornicanova@gmail.com
HU ISSN 0866-5788

Molitva je kao…

Molitva je kao susret prijatelja
koji se razumiju i kada šute…
Molitva je kao pjesma:
ponekad tužna, a ponekad razigrana od sreće…
Molitva je kao plamen
što nam gori u srcu…
Molitva je kao bistar izvor
koji nas osvježava i daje nam život…
Molitva je kao disanje svega našega bića…
U molitvi smo kao cvijet
što se otvara suncu…
Molitva je kao radosno jutro ili
smirena večer,
kad osjećamo da smo sposobniji
za slušanje Boga i prihvaćanje
Jedni drugih…

Molitva je kao…

Iz vjeronaučne knjige Put u slobodu,
Kršćanska sadašnjost Zagreb

Štovanje Presvetog Srca Isusovog

Kada prevladava grijeh, poplavi i milost kako bi zavladala jednako žestoko kao i smrtni grijeh, no ona po Isus Kristu - misli su Sv. Pavla. Obistinilo se to sedamdesetih godina XVII. stoljeća godine, kada je Marija Margareta Alacoque imala od 1673. g. do 1675. g. nekoliko viđenja Srca Isusova. U jednom od posljednjih koje se obično zove „veliko ukazanje", a bilo je 16. lipnja 1675. g., u tijelovskoj osmini, Isus daje nalog za uvođenje blagdana Srca Isusova. Momenat je to kada se vraća vjernički narod početcima tj. oltaru križa, Srcu Isusovom. Vratimo se korijenima - rekla bi današnja mladež, mi možemo to učiniti pomoću litanije Srca Isusova, djela Sv. Gertrude djevice, kod nje se nalaze skoro svi nazivi o Isusovu Srcu, koji su sastavni dio litanije. Sveti Bernard uzvišenim mislima slavi Isusovo Srce, koje je zaštita, utjeha i spasenje onima koji u njega vjeruju.

No vratimo se Sv. Mariji Margareti Alacoque. U prvom ukazanju se Isus saginje s križa, iz njegovog Srca proizlaze zrake prema njoj i prema svima koji prihvate tajnu, i žive u skladu s njom. Kasnija ukazanja su slična onima koje i mi poznajemo, na koje smo i sami navikli. To su otvorene grudi, u njima Srce koje je toliko ljubavi imalo prema čovjeku. Margareta se mnogo borila dok se uz pomoć otaca isusovaca, prihvatilo i rasprostranilo štovanje Srca Isusova. Što moli i što obećaje Isus? Ljubav za ljubav, pokajanje, štovanje prvog petka i pobožnost velike devetnice.

„Tko želi naći utjehe u svojim teškim mukama, k Isusu neka pristupi, k njegovu Srcu Presvetom.
O slavno vrelo ljubavi, Isus, Spasitelj premili.
Ljubav Srca goruća, o živi zdenče milosti."

Riječi su to pučke popijevke, a u njima duboka istina. Što dakle Isus obećaje? Malo se danas zna o 12 obećanja. To su, između ostalih, mir, pomirenje, utjeha, milost, milosrdnost, sloga i sklad u obiteljima, gdje se štuje Presveto Srce, te smrt uz posljednje sakramente, pogotovo onima koji obave tkzv. veliku devetnicu: ispovijed i pričest devet prvih petaka uzastopce.

Na lokacijama gdje djeluju isusovci, podignute su crkve, hramovi u čast Presvetom Srcu Isusovom. /Budimpešta, Pečuh, Mezőkövesd, Hódmezővásárhely, u Mađarskoj i u mnogim gradovima diljem svijeta./ Pečuška crkva zvana Pius postala je središnjom crkvom grada, kada su Pečuh prije Drugog svjetskog rata prikazali Srcu Isusovom. Tada je

velika procesija krenula upravo od crkve sve do središnjeg trga Széchenyi, gdje je obavljenčin, a proslavljena je i njegova pedeseta obljetnica. Molitva prikazanja nalazi se u Belvaroškoj crkvi u Pečuhu, iznad oltara Srca Isusova. Krvca i voda koja protječe iz Presvetog Srca, opere sve pored čega prođe, do čega se dotakne, taj je momenat obrađen i u svima nama dobro poznatom filmu, Ben Huru. *Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti, (Mt 11, 28),* obećao je dok je kročio zemljom. Brojne pučke popijevke i molitve nadahnute su upravo tim obećanjem, iz njih dopire beskrajna božja milost i ljubav. Prihvatimo, dakle, taj poklon neizmjerne ljubavi, da možemo skupa biti s Njime i sa svima onima, koji su oprali svoju odjeću u krvi Jaganjčevoj.

Naslovni opat Sándor Lőrinc Pečuh

***Presveto Srce Isusovo**, kralju sviju srdaca, Tebi posvećujem danas moje srce i stavljam ga potpuno u tvoju službu. Tebi prikazujem svoju dušu sa svom snagom i svoje tijelo sa svim osjećajima. Cijeli svoj život hoću upotrijebiti da Tebe ljubim, Tebi služim i Tebe slijedim. Želim biti žarkim klanjateljem svetosti Tvoje ljubavi. Sveto Srce Marijino, nakon Srca Isusova najmilije i najsavršenije Srce, budi i ti stalnim uporeištem moga čašćenja i ljubavi. Nauči me, da Srce tvoga Sina tako častim, kako Ga ti sama častiš i dopusti mi da Njemu prikažem tvoje štovanje i molitvu zagovora. Isuse, Tvome srcu prikazujem... U Tebe imam povjerenja, Tebi prepuštam sebe, u Tebe se uzdam. Srce Isusovo, dođi kraljevstvo tvoje i budi volja Tvoja kako na nebu tako i na zemlji.*

Glasnik srca Isusova i Marijina slavi 120. godišnjicu

Časopis Glasnik Srca Isusova i Marijina izdaje Hrvatska pokrajina Družbe Isusove sa sjedištem u Zagrebu. Njegovo prvo ime bilo je Glasnik Presvetog Srca Isusova. Osnovao ga je 1892. godine sarajevski nadbiskup, danas Božji sluga, dr. Josip Stadler. Prve dvije godine uređivali su ga svećenici Sarajevske nadbiskupije Franjo Venhuda (1892.) i Matija Pajić (1893.). Sljedeće godine uređivanje Glasnika preuzimaju isusovci u Travniku (do 1896.) i u Sarajevu (do 1905.). Pater Kamilo Zabeo prenio je uredništvo u Zagreb 1905. u novosagrađenu rezidenciju Družbe Isusove, uz baziliku Srca Isusova u Palmotićevoj ulici. Za svoju 25. obljetnicu godine 1916. Glasnik je dosegao nakladu od 45 tisuća primjeraka (prvi broj je tiskan u 900 primjeraka). Već je g. 1915. naslovna strana tiskana u boji. Od godine 1905. do 1946. uz Glasnik izlazi i kalendar pod naslovom Kalendar Srca Isusova i Marijina. Godine 1922. Glasnik dobiva vlastitu tiskaru u kojoj su se tiskale i mnoge knjige sve do kraja Drugog svjetskog rata kad je tiskara bila zaplijenjena i poslana u Podgoricu (Titograd). Naklada se pred Drugi svjetski rat popela na 65 tisuća primjeraka. Posljednji broj Glasnika Srca Isusova g. 1945. nosi naslov Glasnik Srca Isusova i Marijina. Pod tim se naslovom pojavio ponovno g. 1963. i nosi ga još i danas. Domovinski rat, treći u životu Glasnika, ostavio je ratne posljedice. Do pred sam rat naklada je bila preko 40 tisuća primjeraka, a s ratom je više nego prepolovljena. U tom je ratu otpao velik broj čitatelja u Bosni i Hercegovini, u Srbiji i Crnoj Gori, kao i mnogi u samoj Hrvatskoj, koji su morali napustiti svoje domove pa i naviku praćenja vjerskog tiska. Svrha je Glasnika bila širiti štovanje Srca Isusova. Zato se u njem moglo naći tekstova o Sv. Margareti Mariji Alacoque, o pobožnosti prvih petaka, o blagdanu Srca Isusova, o gradnji crkava u čast Srcu Isusovu. U njemu možemo pratiti nakane koje je sveti Otac preporučivao za molitvu cijeloj Crkvi. Trenutačno Glasnik ima sljedeće rubrike: Obećanja Srca Isusova, Nakane Apostolata molitve, Svjetla iz prošlosti za budućnost, Prigodno razmišljanje, Teološko duhovna meditacija o Isusu Kristu, Svjedočanstva, Tko je moj bližnji?, Duhovna zvanja, Očima psihologa, Naša nas savjest pita, Za vas pišu pedijatri, Misijska rubrika, U viru života, Glasnikova priča ili Skice jednog svećenika, Pedagoški poticaji, Zahvale i uslišanja, Zaštitnik u mjesecu, Izlog-knjige-poruke, Hrvatske planine i visovi. Uz ove redovite rubrike ima i drugih koje prate događanja u mjesnoj i općoj Crkvi. Glasnik objavljuje povremeno „Dodatke" u kojima se obrađuju pojedine teme vezane uz ljeto ili snažnija liturgijska vremena kao što su došašće i pashalni misterij. Glavni cilj mu ostaje približiti čitatelja u naše vrijeme osobi Isusa Krista. Glasnik je „duhovni pratitelj" koji svoje čitatelje prati na njihovu životnom putu i u njihovim svakodnevnim problemima. Pomaže im kako bi se hrabro uočili sa stvarnošću svijeta i Crkve i pri tom računati na Boga, na utjelovljenog Boga s probodenim Srcem i koji ima Srca za naše vrijeme i svakoga pojedinačno. Glavni urednik lista je Mirko Nikolić.

Pape o Srcu Isusovu

„Sve što se odnosi na Presveto Srce Isusovo postalo je za me danas prisno i vrlo dragocjeno. Moj život je, čini mi se, za to određen da u svjetlu iz Tabernakula razdijeli samoga sebe. Moram se uteći k Srcu Isusovu, ako želim naći rješenje za sve svoje probleme. Uvjeren sam da bih bio spreman za Presveto Srce Isusovo proliti svoju krv. Želio bih da ovo štovanje Presvetoga Srca Isusovoga, koje ima korijen u sakramentu ljubavi, bude mjerilo mog duhovnog napretka!" (Papa Ivan XXIII.)

„Pobožnost Srcu Isusovu jest najsigurnija i najkorisnija duhovnost." (Leon XIII.)

„To je sinteza cijeloga kršćanstva." (Pio XI.)

„Štovanje Srca Isusova jest najkompletnija ispovijest kršćanske vjere." (Pio XII.)

„Srce Isusovo jest uzvišeni oblik one prave pobožnosti, koja se traži za naše vrijeme." (Pavao VI.)

„U Presvetom Srcu Isusovu nalazimo sintezu svih otajstava naše vjere." (Papa Ivan Pavao II.)

Odabrala MKT

Zdravo, Srce Kralja Boga!
Primi poklik srca moga!
Tebe grlim srcem cijelim,
Razgovarat s Tobom želim,
Ti nadahni govor moj!

Kakva ljubav gonila Te,
Kakva muka mučila Te,
Kadno Sebe posve strati,
Da se možeš nama dati,
Otet smrti narod svoj!

O koliko gorka, bona,
Nemilosna smrt bi ona,
Što sred samog hrama sveta,
U kom živ je Život svijeta,
Krenu na Te zubom zlim!

Smrti ove užas cio,
Koji za me Tebe mlio,
Nek mi srce k Tebi vuče,
Da za Tebe ono tuče,
Više od sveg o tom snim...

Poput ruže razvij krunu
Mirisnoga daha punu,
S mojim srcem Sebe združi,
Utješi ga i rastuži:
Što je patnja uz tvoj žar?

Nad kim ljubav ima vladu,
Ne zna truda taj u radu,
Ne može se on uspregnut,
Ljubav svoju mjerom stegnut,
Svaka smrt za nj ima čar.

Slatko Srce, molim glasno,
Ti si meni milje krasno,
K srcu mojem Ti dohrli,
Da Te ljubi, da Te grli,
Vjerno Ti se predajuć.

Daj da Tvojim žarom bije,
Da u tromom snu ne gnjije,
Daj da k Tebi plačuć viče,
Tebe časti, Tebi kliče
Vazda Te uživajuć.

Ružo Srca, razvij krunu
Mirisnoga čara punu,
Širi ti se, blago budi
Srce moje, da iz grudi
S čežnjom k Tebi pogleda.

Vij mi srce k svom, o Kriste,
Tisni u nj mi rane iste:
Bit će ono slika Tvoga,
Kad probodu potpuno ga
Strijele ljutih uvreda.

U prsi ga Svoje metni,
Da Ti bude susjed sretni;
U radosnoj da žalosti,
U prelijepoj skrušenosti
Živi na se ne misleć.

Isuse, o Bože živi,
Molbi toj se ne protivi,
Tebe slijedit srce žudi,
Stan i odmor Ti mu budi,
Iz Srca mu ne daj već!

Sveti Herman Josip (1150. - 1241.)

„Jedan u boštvu, a troj si u Trojstvu, sav na svem svijetu!"

Mons. Marin Srakić i dekan župnik Ladislav Rontra u Đudu 2013. godine

Svetkovina ili blagdan Presvetog Trojstva slavi se u Crkvi od daleke 1334. g. Po kalendaru pada uvijek u nedjelju iza svetkovine Duha Svetoga, a ovdje se slavi temeljna istina vjere o Bogu, koji je, kako Katekizam kaže, „jedan u trim božanskim osobama Ocu, Sinu i Duhu Svetomu".

Na blagdan Presvetog Trojstva Hrvati iz Mađarske i mnogi vjernici iz Hrvatske hodočaste u Đud, Jud (Máriagyűd) da bi se poklonili i molili Majci Božjoj, da bi zatražili od nje pomoć, milost i zagovor. Toga je dana u svetištu hrvatska riječ nazočna u molitvi, pjesmi, propovjedi, pa bi možda netko poželio, barem da je Trojstvo svaki dan. Običan hodočasnik vjerojatno ne zna baš mnogo o povijesnom razvoju štovanja Presvetog Trojstva, o tome don Ivica Matulić ovako piše: *U osmom stoljeću je, u misalu, postojala zavjetna misa u čast presvetog Trojstva. Mise kao i predslovlja, koji su tako zadržali trojstveno obilježje su se često upotrebljavali u nedjeljama između Duhova i Adventa. Početak liturgijskog slavljenja blagdana su bili benediktinski samostani. Dokaze za to imamo iz vremena prijelaza tisućljeća. Rimski pape su se dugo vremena opirali prihvatiti ovaj blagdan za opću Crkvu, tek 1334. Ivan XXII., u avinjonskom sužanjstvu, širi blagdan na cijelu Crkvu, a 1570. godine rimski Misal prihvaća blagdan. Nikada nije bilo sukoba između Reformatora (evangelika) i Rima u vezi nauke o Trojstvu. „Jedan u boštvu, a troj si u Trojstvu, sav na svem svijetu!"*

U Đudu se i na Trojstvo pjevaju Gospine pjesme, a godina 2013. je osobita zbog toga što se slavi 300. obljetnica milosnog kipa Majke Božje. Vlč. Zsolt Rosner, svećenik svetišta osmislio je bogat program od početka do kraja godine, misleći upravo i na vjernike nemađarskog materinjeg jezika. Pripremljeni su natpisi, izdanja, putokazi kao i portal na tri jezika, mađarskom, hrvatskom i njemačkom,

hrabreći tako vjernike, među njima i pripadnike hrvatske narodnosti u nas, da se slobodno koriste svojim jezikom, Gospa ne želi da svoj jezik zataje, zanemare i zaborave. U nastavku izdvajamo iz knjižice o povijesti svetišta koja je objelodanjena na hrvatskom jeziku.

Priča se da je godine 1006. u Đudu Querfurti Brúnó podigao kapelu iznad slavenskog Marijanskog kipa, a 1148. je ugarski kralj II. Géza dao sagraditi crkvu pokraj ove kapele, ratujući protiv Bizantije. Franjevci su pronašli srednjovjekovne grobnice za vrijeme proširivanja crkve g. 1739., sa grbovima mađarskih i slavonskih plemenitaša. Žiteljstvo reformatorske vjere sela iz Ormánsága je dolazilo u Đud na takozvani „sajam djevojaka" u XVII., stoljeću tj. na smotru djevojaka za udaju, što također ukazuje na svjojstvo posredovanja milosti ovoga mjesta, tj. Đuda. Nije poznato u čemu se krije tajna privrženosti ljudi različitih materinjih jezika i različite vjere đudskoj crkvi Svete Djevice, no vjerojatno srednjovjekovna vjera, koja je karakterizirala ovaj kraj, ispoljava se upravo u osjećajnoj vezi i odnosu stanovništva prema đudskoj crkvi.

Majka Božja se ukazala prvo Matiji Išpanyu i Ivanu Kopiću, dvojici žitelja Šikloša, koji su se iz planine vraćali s posla. Djevica Marija ih moli, da crkva bude opet katolička. O svemu tome šikloški svećenik franjevac piše zapisnik, te sa svjedocima potraži sigetvarskog austrougarskog generala Gabriela Vecchija, koji 1689. godine naredi povrat đudske ckrve katolicima pomoću oružane snage, iako tada odnosno još nekoliko desetljeća, katoličkog življa u Đudu nije bilo, o crkvi se od tada brinu franjevci. Benediktinci iz Pečvarada (Pécsvárad) sagradili su 1006. godine kapelu u koju su smjestili Marijin kip. Godine 1148. kralj Geza II. tijekom vojnog pohoda, zatražio je ovdje pomoć Majke Božje. Nakon uslišane molitve dao je obnoviti i proširiti ranije sagrađenu kapelu.

Franjevci obnavljaju srednjovjekovnu crkvicu koja 1698. godine dobija novi milosni kip iz Koprivnice, a vjernici su ga primili velikim poštovanjem. Za vrijeme Rákóczijeve oslobodilačke borbe (1703. g.-1711. g.), franjevci spašavaju Gospin kip, prvo ga odnesu u Šikloš, a zatim u Osijek, gdje se kip nalazi i dandanas. G. 1706. šikloški franjevci odu čak do Rima kako bi izmolili povrat milosnog kipa iz Osijeka, ne uspiju u tome. Stoga godine 1713. pečuški biskup Nesselrod Vilmos daruje svetištu novi kip, koji se i nakon 300 godina nalazi iznad glavnog oltara, a pripisuju mu se brojna čudesna uslišanja.

MKT

Preporuka Majci Božjoj

O Gospođo moja, o Majko moja!
Tebi se sasvim prikazujem, pad a ti se pokažem odanim, posvećujem ti svoje oči, svoje uši, svoja usta, svoje srce, upravo svega sebe.
Kad sam, dakle, sav tvoj, o premila Majo, čuvaj me i brani me kao stvar i svojinu svoju.

„Tek kad mi jednom s dušom po svemiru se krene, zaorit ću ko grom..."

S. S. Kranjčević

ZORNICA NOVA RASPISUJE NATJEČAJ ZA SVE SVOJE ČITATELJE

Pod naslovom:

MOJA KRATKA PRIČA
Tema bora bit u skladu s uređivačkom koncepcijom, najviše 100 redaka.
RADOVI SE ŠALJU POD ŠIFROM, U POSEBNOJ KUVERTI IME I ADRESA DO KRAJA LISTOPADA 2013.

Na slijedeću adresu:

MILICA KLAIĆ TARAĐIJA
Kökény, Kossuth 10/b
7639

ili na e-mail: zornicanova@gmail.com
Radove će ocijeniti stručni odbor, najbolji će biti objavljeni u časopisu uz novčanu naknadu.

Svjetski dan mladih

„Pođite, dakle, učinite mojim učenicima sve narode" (Mt 28, 19)

Svjetski dan mladih održat će se od 23. do 28. srpnja 2013. godine u Rio de Janeiru (Brazil) pod geslom: „Pođite, dakle, učinite mojim učenicima sve narode" (Mt 28, 19). Sam susret sastoji se od dva dijela: prvi dio je „Tjedan misija" u dijecezama Brazila, a drugi sam tjedan Susreta u kojem se održava Festival mladih i zaključni susret mladih s Papom i svečanom euharistijom. Nadbiskupija Sao Paolo organizira prigodni program kojim će mlade pripraviti na odlazak u Rio de Janeiro te kako bi se upoznali s biskupijom i župom njihovog boravka. U Rio de Janeiro se dolazi 22. srpnja i sudionici se raspoređuju po gradu. U danima između 23. i 26. srpnja bit će organizirane zajedničke kateheze za mlade, a u poslijepodnevnim satima u samom gradu biti će Festival mladih. Na punktovima diljem grada kroz glazbu, kazališne predstave, radionice, izložbe i predavanja, mladima će se pokušati približiti različite teme vjerskog, društvenog i karitativnog sadržaja. Na kraju toga tjedna, u nedjelju 28. srpnja, mladi će, zajedno s papom slaviti euharistiju. Povratak kućama biti će do kraja srpnja, zbog gužvi u avio-prometu koje se očekuju tih dana u Riu.

Dragi mladi,

želim da do svih vas dopre moj pozdrav pun radosti i ljubavi. Siguran sam da su se mnogi od vas vratili sa Svjetskog dana mladih u Madridu snažnije „ukorijenjeni i nazidani na Kristu, čvrsti u vjeri" (usp. Kol 2, 7). Ove smo godine, u raznim biskupijama, radosno slavili svoju pripadnost Kristu, nadahnuti temom: „Radujte se u Gospodinu uvijek!" (Fil 4, 4). A sada se pripremamo za predstojeći Svjetski dan, koji će se slaviti u Rio de Janeiru, u Brazilu, u srpnju 2013. Želim vas prije svega ponovno pozvati da sudjelujete u tom važnom događaju. Glasoviti kip Krista Otkupitelja, koji dominira tim lijepim brazilskim gradom, bit će za nas rječiti simbol. Kristove raširene ruke su znak njegove želje da zagrli sve one koji će mu doći a njegovo srce predstavlja beskrajnu ljubav prema svakom od nas i prema svakoj od vas. Pustite da vas on privuče k sebi! Doživite to iskustvo susreta s Kristom zajedno s mnogim drugim mladima koji će pohrliti u Rio da sudjeluju na idućem svjetskom susretu! Pustite da vas on ljubi i bit ćete svjedoci koje svijet treba!

Pozivam vas da se pripravite za Svjetski dan mladih u Rio de Janeiru meditirajući već od sada o temi susreta: „Pođite i učinite mojim učenicima sve narode" (usp. Mt 28, 19). Riječ je o velikom misijskom pozivu koji je Krist ostavio čitavoj Crkvi i koji ni danas, nakon dvije tisuće godina, nije izgubio na svojoj aktualnosti. Sada taj poziv mora snažno odjeknuti u vašem srcu. Godina priprave za susret u Riju podudara se s Godinom vjere, na početku koje je održana Biskupska sinoda čiji su radovi bili posvećeni „Novoj evangelizaciji za prenošenje kršćanske vjere". Drago mi je da ste i vi, draga mladeži, uključeni u taj misijski polet čitave Crkve. Pomoći drugima da upoznaju Krista je najdragocjeniji dar koji možete dati drugima.

Iz poruke pape Benedikta XVI. u povodu svjetskog dana mladih 2013. g.

Paralelno Svjetskim danom mladih u Rio de Janeiru, pod pokroviteljstvom Mađarske katoličke biskupske konferencije, pozivaju se mladi Mađari na nacionalni susret u Pečuh koji se zove HungaRio. Susret mladih otvorit će pečuški biskup György Udvardy svetom misom na trgu ispred katedrale. Tijekom omladinskih dana održat će se brojna predavanja, duhovne vježbe, koncerti, obilasci križnog puta, kao i noć crkava. Susret zatvara svetom misom koju će predvoditi kardinal Péter Erdő, 28-og srpnja.

U Zagrebu je održan okrugli stol pod nazivom „Održivo gospodarenje vodama u slivu Neretve i Trebišnjice"

Na okruglom stolu govorio je i Predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti sa sjedištem u Mostaru, akademik fra Andrija Nikić. Izdvajamo iz njegovoga izlaganja koje nam je proslijedio.

O VODI JE RIJEČ

…Voda u svijesti i povijesti ljudskog roda zauzima središnje mjesto, pa kao sin Sv. Franje koji je vodu nazvao sestrom, izražavam zahvalnost Gospodinu Bogu za izobilje vode koju nam je darovao. Budući da voda ima iznimnu, sudbonosnu važnost u ljudskom životu i prirodi, teološki voda ima višestruko značenje. Ona može biti voda života, voda čišćenja, a ni Sakramenta Krštenja nema bez vode. Hvala Gospodinu što je preko naših pređa tijekom tisućljeća okitio tokove rijeka svetištima u kojima se ne prestaje hvaliti Stvoritelja! Mislim da bi Sveti Franjo Asiški, da je danas došao među nas, rekao:
- „Hvaljen budi, Gospodine moj, što si me, zahvaljujući bratu vjetru, prije 800 godina doveo na hrvatsko tlo! - Hvaljen budi, Gospodine moj, za povjesničare i zemljopisce, akademike i znanstvenike koji su zabilježili i bilježe događaje oko mojih sinova i kćeri, dolazaka na hrvatsko tlo i ovdje neprekinuto djeluju, te su ovoj zemlji utisnuli znanstveni pečat! Hvaljen budi, Gospodine moj, po nezaštićenima i nezaposlenima, ugroženima i jadnima, bolesnima i napuštenima, po svima onima koji od mojih sinova i kćeri dobivaju, ali i očekuju još veću zaštitu! Hvaljen budi Gospodine moj, po svim stanovnicima Hrvatske i Bosne i Hercegovine, osobito po mojoj braći i sestrama, te onima koji kamogod idu sa sobom donose „Mir i dobro".

…Papa Franjo ponavlja da čuvamo stvoreno. „Poziv na čuvanje," ističe papa Franjo, „ne tiče se samo nas kršćana, već ima jednu prioritetnu dimenziju koja je jednostavno općeljudska, tiče se sviju. To je čuvanje čitavoga stvorenog svijeta, ljepote stvorenja, kao što nam se poručuje u Knjizi Postanka i kao što nam je pokazao sveti Franjo Asiški: Čuvati? znači gajiti štovanje prema svakom Božjem stvorenju i svijetu u kojem živimo. To znači čuvati ljude, brinuti se za sve, za svaku osobu, s ljubavlju, osobito za djecu, starije, one koji su najslabiji, koji su često posljednji na koje mislimo. To znači brinuti jedni za druge u obitelji: bračni drugovi čuvaju jedan drugoga, zatim kao roditelji brinu se za djecu, a s vremenom i djeca postaju čuvari roditelja. To znači gajiti iskrena prijateljstva koja su uzajamno čuvanje u povjerenju, štovanju i dobru. U konačnici, sve je povjereno čovjeku na čuvanje; i to je odgovornost koja se tiče svih nas. Budite čuvari Božjih darova!"

Dragi prijatelji!

Na Okruglom stolu o Održivom gospodarenju vodama u Hercegovini otvorimo svoje oči i:
Učimo od vode koja tiho teče i strpljivo i ustrajno probija tvrdu stijenu.
Učimo od rijeke koja glasno pjeva kad u svom toku naiđe na kamen.
Učimo od riba koje uvijek šute, ali svejedno su pune života.
Učimo od svitanja koje se neprestano rađa iako malo tko sudjeluje u njemu.
Učimo od stabla o dostojanstvu držanja.
Učimo od vrhunca o ponosu i čvrstoj volji.
Učimo od suncokreta da uvijek treba slijediti sunce.
Učimo od pauna da je Bog ljepota.
Učimo od jablana kako nas visine privlače.
Učimo od zvonika usprkos olujama i nevremenu, ali i sunčanim vrućinama da treba ostati uspravan!
Učimo od Humačke ploče koja ovdje usprkos stoljetnim (ne)prilikama čuva naš identitet, vjeru i jezik.
Učimo od obala, iako su udaljene jedna od druge, kako se i dalje treba vjerno gledati.
Na koncu, ali kao poruku koja je uradostila naše fratre, prisjećam se kako je Nobelovac Ivo Andrić o našim fratrima poručio:
„Kad propadne i potone sav svijet i sve države, vjeruj, ovi će fratri plivati (na vodi) kao „zejtin, po vrhu".

Fra Andrija Nikić

Dugogodišnja služba Bogu i vjernicima

Stjepan Zagorac, dušebrišnik baranjskih Hrvata

Velečasni Stjepan Zagorac rođen je u malom pograničnom hrvatskom selu Kašadu (mađ. Kásád, županija Baranja) 27. lipnja 1930., u zemljoradničkoj obitelji. Studirao je u Đuru (mađ. Győr) od 1950. do 1956. godine, u najtežim vremenima Rákosijeve diktature kada se samo posebnim dozvolama moglo ulaziti i izlaziti iz pogranične zone. Prve godine u službi Crkve protekle su mu u Kemedu (mađ. Máriakéménd, nekada napučenim i Hrvatima, čiji su se preci doselili iz Ogolina i okoline 1715., a za vrijeme Zagorčeve službe bili su već asimilirani) i u Bogadinu (mađ. Bogád), isto u županiji Baranji. Služio je na tri jezika (mađarski, njemački i hrvatski) što mu je bila dobra škola za iduće godine.

U Bogadinu je bio veoma popularan, sve je više vjernika dolazilo u crkvu i djece se upisivalo na vjeronauk. József Cserháti, tada još apostolski administrator, kasnije pečuški biskup, premjestio ga je u zabačeno mjesto Ibafa (nekada i ovdje je bilo Hrvata). Uskoro je biskupa potražilo izaslanstvo hrvatskih vjernika iz Salante i Nijemeta, koji su znali za njega, svećenika Hrvata, te željeli da postane njihovim župnikom. Velečasni Zagorac 1966. g. stiže u Nijemet gdje radi do svoje mirovine, a danas živi kod svoga brata i njegove supruge u Pečuhu.

Za vrijeme njegove otpočete službe uskoro je počela obnova i same crkve u Nijemetu. Oslikana je unutrašnjost crkve i obnovljene su freske te postavljen novi mramorni oltar i krstionica, a crkvena je zgrada obnovljena i izvana. Za njegova službovanja crkva je bila puna, to su bile „zlatne godine" ove župe. Velečasni Zagorac misu je svojim hrvatskim vjernicima u župi služio na hrvatskom jeziku. Često je imao goste iz Hrvatske, a i on je rado odlazio u Osijek, Dardu pa i u Zagreb. U Mađarskoj među prvima je bio koji je organizirao hodočašća autobusima u razne dijelove zemlje. Vremenom hodočašća proširena su i na inozemstvo: odlazilo se u Mariju Bistricu, Czestohowu, Rim, Međugorje itd. Vjernici su se oduševljavali tim putovima te išli i sami u Lurd, Fatimu, pa čak i u Svetu Zemlju.

Vlč. Zagorac imenovan je dekanom. Tada je bio najmlađi dekan pečuške biskupije.

Upoznali smo se kada je još vlč. Zagorac bio aktivan i stanovao u Nijemetu te sam s njime snimao intervjue za slušatelje hrvatske emisije Radio-Pečuha. Tada mi je pokazao i hrvatske knjige koje je dao tiskati njegov davni preteča, kanonik i književnik Ivan Marević i kasniji velečasni, Bela Horvath, prevoditelj Petefijevih stihova na hrvatski jezik. Ovdje smo o njemu i vjernicima, koji su izlazili sa hrvatske svete mise, snimali film sa čuvenim zagrebačkim režiserom kratkometražnog filma, profesorom Rudi Sremcem. Film je snimljen i emitiran na HTV-u možda i u dva navrata. Bio je to jedan vrlo uspješan mali korak s ciljem da hrvatska javnost upozna svoje sunarodnjake u Mađarskoj.

U nijemetskoj crkvi poslije demokratskih promjena sa predsjednikom tadašnje udruge baranjskih Hrvata, Mišom Heppom, postavljena je spomen-ploča na hrvatskom jeziku Beli Horvathu (tada sam bio predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj).

Na zahtjev hrvatskih vjernika u Poganu počela je gradnja mjesne crkve, a temeljni kamen blagoslovio je papa Ivan Pavao II. prigodom svog posjeta Mađarskoj 1991. godine. Crkva je dobila je ime Kraljice Mira. Obilnu novčanu pomoć pri izgradnji crkve, kao i sliku na oltaru koja predstavlja Kraljicu Mira iz Međurgorja, Pogančani dobili su upravo iz Međugorja.

Idućih godina je ratni vihor i domovinski rat zatekao Hrvatsku. Župa u Nijemetu prihvatila je poprilično broj izbjeglica i prognanika. Vlč. Zagorac je dao smještaj svećenicima, ljudima, Caritasu. Za ovu svoju požrtvovnost, godine 1995. dobio je zahvalnicu od vlasti Republike Hrvatske.

Umirovljeni dekan Stjepan Zagorac u pečuškoj hrvatskoj školi držao je vjeronauk, naročito je bio populran među djecom. Učenici, među njima i moj mlađi sin, Danijel, nazivali su ga od milja „ešpi" (od mađarskog naziva esperes, tj. dekan) koji je uveo krizmu hrvatskih učenika na hrvatskom jeziku u novoizgrađenoj crkvi u Poganu. Danas ga ponekad susrećemo na hrvatskoj svetoj misi u Pečuhu u kertvaroškoj (predgrađe) crkvi Svete Elizabete.

Đuro Franković

LIT.: Ana Zagorac: 40 godina u službi Boga i naroda Stjepan Zagorac dekan, Hrvatski kalendar 1998.

Mjesečno dva puta okupljaju se vjernici u crkvi Sv. Mihovila

Dvadesetak godina kako su pokrenuta misna slavlja na hrvatskom jeziku u Budimpešti, bilo je to vrijeme domovinskog rata u Hrvatskoj, kada su brojni prognanici i izbjeglice boravili u našoj zemlji, njih su otpratili svećenici, tako i vlč. Antun Knežević. Njega je tadašnji kardinal, mons. Laszló Paskai, postavio za župnika u crkvu Sv. Mihovila, gdje je misio i na hrvatskom i na mađarskom jeziku. Ovu su činjenicu rado prihvatili vjernici hrvatske narodnosti iz Budimpešte, a kada je vlč. Knežević povučen u svoju domovinu, učinili su sve da bi se misna slavlja nastavila u Vackoj ulici. Obratili su se tada mladom bogoslovu Vjenceslavu Tothu, koji je redovito dolazio na mise, budući da je hrvatskog podrijetla, a pokazao je veliku volju i za učenjem i usavršavanjem hrvatskog jezika.

- Počeo sam učiti hrvatski od oca Lovre Krleže, on je član Marijanske provincije franjevačkog reda, rođen je u Mariboru a škole pohađao u Čakovcu i Varaždinu. Ja sam rođen u selu Merse, a moja je majka Kemljanka, ljubav prema hrvatskom jeziku bila mi je u krvi. I dandanas održavam kontakte sa franjevcima u Hrvatskoj, osobito rado odlazim na Trsat. Smatram da su važni kontakti među nama, fratrima, na Klerikatu na Pasarétu i sada uče dva bogoslova, porijeklom Mađara, iz Hrvatske.

Razgovarali smo prije prve svete mise u mjesecu svibnju, inače budimpeštanski Hrvati mogu misno slavlje slušati na svom materinjem jeziku i po dva puta svakog mjeseca. Osim vlč. Vjenceslava taj posao obavlja i vlč. Árpád Horváth, porijeklom iz Vojvodine. Moj sugovornik veli, ipak bi trebalo svake nedjelje biti na raspolaganju vjernicima iako ih je malo. Te nedjelje, 12-og svibnja, njih dvadesetak je nazočilo misnom slavlju, doznajem, više vjernika dođe kada su neka gostovanja, koncerti. Dodatne programe u crkvi Sv. Mihovila organizira uglavnom Veleposlanstvo Republike Hrvatske, s gospođom Melindom Adam, zaposlenom na veleposlantsvu, razgovarale smo i o eventualnoj promociji Zornice nove nakon neke od svetih misa.

- Kako ste izabrali redovnički život, odnosno svećenički poziv? - pitanje je koje se često postavlja kada se radi o duhovničkom pozivu. Otac Vjenceslav rado se sjeća nekadašnjeg župnika svoga sela, koji je bio tajnik kardinala Mindszentija. Zvao se Szabolcs Szabadhegyi i kriomice je podučavao mladiće, bile su to pedesete, šezdesete godine prošloga vijeka. On je poslao mojeg sugovornika u franjevačku gimnaziju godine 1985. Odluka je pala za vrijeme školovanja, kada je Vjenceslavu kao gimnazijalcu, postalo jasno franjevci i podučavaju ali i odgajaju.

Unutrašnjost crkve Sv. Mihovila

- Sličan posao obavljam sada i sam, naime kao prefekt moram biti stalno sa današnjim đacima, upravo je to razlog, što mogu mjesečno samo jednom slaviti svetu misu za naše Hrvate u Budimpešti.

Doznala sam na koncu razgovora da je zainteresiran za djelatnost svetih otaca u vrijeme staroga kršćanstva. Preveo je s grčkog na mađarski djelo Klementa Aleksandrijskog pod naslovom Odgojitelj, nakladnik je Jel, a oni koji je budu pročitali moći će upoznati temelje kršćanskog odgoja, te dobiti detaljne upute o kršćanskom životu.

MKT

Snježna Gospa kod Peruške Marije

Peruška Marija se nalazi na međi triju hrvatskih naselja u Željeznoj županiji naše domovine, Hrvatskog Židana, Malog Židana i Prisike. Bio je to nekoć posjed prisičkog grofa, a prema legendi grof Berchtold Lipót, koji je za vrijeme prvog svjetskog rata bio ministar vanjskih poslova Austro - ugarske monarhije, sudjelovao je lovu skupa sa svojim ocem u šumi, nedaleko od slike Blažene Djevice Marije. Dječak se, koji je tada imao svega tri godine, izgubio za vrijeme lova, a nađen je nakon tri dana živ i zdrav ispod hrasta na kojem je visjela sveta slika. Nakon toga je grof odredio da se svake godine na tom mjestu, u povodu Male Gospe održi sveta misa, zahvalnica. Od 1955. godine taj je običaj u potpunosti ukinut, da bi od 1980. g., zahvaljujući tadašnjem zastupniku u Mađarskom parlamentu, Istvánu Sárváriju, bio obnovljen. Na njegovu je ini- cijativu naime, 1994. godine podignuta kapelica Svetom Hu- bertu, koji prve nedjelje lipnja okuplja lovce, a na dan Snježne Gospe ovdje se slavi sveta misa na mađarskom, hrvatskom i njemačkom jeziku.

Marijo, svibnja kraljice

11. svibnja 2013. je po dvanaesti put priređena smotra crkvenog pjevanja u TOPOLJU, u Hrvatskoj.

Pjevački Zbor AUGUSTA ŠENOE iz Pečuha već drugi put je dobio poziv na tu smotru. Prvi put smo nastupile 2006 godine. Nas osam smo otputovale u rano popodnevnim satima u Topolje. Organizatori su nas dočekali kod zavičajne „ŠOKAČKE KUĆE". Pogledale smo etnografsku zbirku sa predmetima sakupljenim u selu na tavanima, u ambarima, po šupama i sanducima.

Razgledajući tu bogatu zbirku sjećale smo se naših bivših kuća, čardaka, raznih poljoprivrednih pribora, žetve, berbe grožđa.....itd. Divile smo se prelijepim nošnjama, tkaninama, raznim priborima u kućama.

Poslije osvježenja smo zauzele mjesto za presvlačenje. Obukle smo svoje prelijepe narodne nošnje i oko pola 6 smo krenule u crkvu Sv. Petra i Pavla, koja se nalazi izvan sela. Nažalost zbog lošijeg vremena nismo mogle u povorci kroz selo pohoditi do svetišta, nego smo se autima vozile.

Program je počeo u 18 sati sa pozdravnim riječima načelnika sela, županije i župnika naselja.

Zatim su prvi izvođači na čelu s gajdašicom, ANITOM TOMAKOVIĆ, ulazili u crkvu. Pjevalo se u slijedećem redoslijedu. Domaćini su dali okvir ovoj večeri.

IŽIPCI-TOPOLJE, SELJAČKA SLOGA-GAJIĆ, KUD KISKÖSZEG-BATINA, KUD SLOGA-DRAŽ, PJEVAČKI ZBOR-DUBOŠEVICA, KUD-BARANJSKO PETROVO SELO, ŽENSKI PJ:ZBOR-BAČ/VOJVODINA/, RAVNICA-HABLJANOVCI, ANTINĆANKE-ANTIN, ŽENSKI PJ. ZBOR AUGUST ŠENOA-PEČUH, ŽENSKI PJ.ZBOR-DAVOR, SEKE-ALJMAŠ, IŽIPKINJE-TOPOLJE.

Na kraju programa svi zborovi zajedno su otpjevali pjesme: MARIJO SVIBNJA KRALJICE i ZDRAVO DJEVO. Završna točka je bila ponovno gajdaška svirka, za izlazak iz crkve. U kulturnom domu nas je čekala večera i vesela glazba. Za uspomenu na susretu dobili smo dvije knjige: MARIJA KELER: CRKVA SV. PETRA i PAVLA i JELKA MIHALJEV: PROLETILO DVANAEST GOLUBOVA. S lijepim doživljajem, s melodijama milozvučnih crkvenih pjesama u ušima i sa sjećanjem na druženje s dobrim starim i novim prijateljima smo došle kući.

Marija Bošnjak

Tri nove Biblije, prevode se još dvije

Protekle dvije godine tiskana su tri nova hrvatska prijevoda Biblije, ponovljeno je više od deset starih izdanja, istodobno se prevode još najmanje dva nova, što govori o iznimnoj živosti u bibličarskim krugovima u Hrvatskoj. U svijetu se priprema više od 400 novih izdanja najtiskanije knjige svih vremena. Novi hrvatski prijevodi rađeni su tako da budu što vjerniji ili točniji izvornim izdanjima. Upravo hrvatski prevoditelji Biblije bila je središnja tema stručnog skupa koji je održan15. i 16. svibnja na Filozofskom fakultetu u Zagrebu u sklopu Tjedna Biblije. Domaći bibličari govorili su o prevoditeljima Petru Katančiću, Antunu Soviću, Ivanu Šariću, Ivanu Štambuku, Bonaventuri Dudi, Jerku Fućaku i drugima. Biblija je sveta knjiga židova i kršćana koja je dobila naziv po imenu feničke luke Biblos na području današnjeg Libanona. Krajem 2011. Biblija je bila prevedena u cijelosti na 475 jezika; njezin drugi dio - Novi zavjet na 1240, a pojedini dijelovi teksta na 2538 jezika, izvori su Ujedinjenih biblijskih društava kojima je cilj prevesti Bibliju na svih 6900 svjetskih jezika. Početak hrvatskoga „biblijskog puta" počinje objavljivanjem dijelova Božje riječi u ćirilometodskom razdoblju (9. st.) a nastavlja se prijevodima ili djelomičnim objavljivanjima Biblije Bernardina Frankopana, koja se počinje prevoditi 1521., pa Biblije hrvatskih protestanata Stjepana Konzula Istranina i Antona Dalmatina te Biblijom Bartola Kašića iz 1622. itd. Ipak prva cjelovita Biblija na hrvatskome tiskana je tek 1831. u Budimu, i to nakon smrti njezina prevoditelja franjevca Petra Katančića (umro 1825). Nijemci su svoj prvotisak Biblije dobili 1466., Talijani 1471., Česi 1488., Francuzi 1523., Poljaci 1561., Slovenci 1584., Mađari 1590. i Slovaci 1829. godine. Nakon Hrvata Bibliju su preveli Srbi 1868., Bugari 1868., Rusi 1876. te Ukrajinci 1880.

Izvor portal hrt

Križevi krajputaši u Poljskoj

Poljska je zemlja u kojoj možete vidjeti bezbroj križeva krajputaša, male kapelice s kipom Majke Božje i likovima svetaca. Zbog tradicije i vjerskih uvjerenja ljudi su se okupljali i molili, a čine to i danas, u njihovoj blizini. Neke su izgradili redovnici kao spomen na pobjedu u nekom ratu, ili u spomen nekih važnih događaja, dok ostale obični ljudi nakon velikih epidemija i nesreća zahvaljujući Bogu za pomoć. Jedno je sigurno, prolazeći kraj tih raspela, ona potiču sve nas na razmišljanje o Bogu.

Križevi uz ceste sagrađeni su još s namjerom da se prolaznici na putu malo zaustave, kako bi se duhovno ojačali i da bi se sa svojim srcem i svojim mislima prema nebu obraćali.

Ti križevi u Poljskoj pod vedrim nebom bogato su okićeni, ne samo svježim ili umjetnim cvjetnim aranžmanima po cijelom raspelu i unutar ograde koja raspelo čuva, već i širokim šarenim vrpcama. Znak je to da su ta mjesta i danas važna za ljude, da se brinu o križu, a vrlo često se radi o nadmetanju žitelja dvaju naselja, tko će svoje ljepše ukrasiti.

Ovi vjerski simboli uz ceste zaista se na svakom koraku nalaze diljem cijele Poljske, a svaki od njih je drukčiji. Oni predstavljaju umjetnička djela, jednostavna i iskrena, koja su nastala iz potrebe ljudskog srca, osjetljivosti i osjećaja ljepote. Križevi krajputaši među poljima i brdima, okruženi zelenilom, izgledaju kao dragocjeni dragulji u plemenitim okvirima prirode. Kapelice i križevi su s nama od davnina, a predstavljaju nam putokaz u svakodnevnom životu.

Istovremeno oni su i sakralni spomenici, svjedoci i podsjetnici povijesti jednog naroda. Križevi krajputaši podignuti su iz različitih razloga u različitim vremenima. Neki od njih su stari nekoliko stotina godina. Naravno, ovdje se misli na mjesto na kojem križ stoji, sami križevi zbog uništenja materijala mogli su biti više puta izmijenjeni. Od starih križeva većina je podignuta u sedamnaestom stoljeću, kada su katolici u ovom kraju Europe bili potisnuti. Drugi period je nakon Napoleonskih ratova, te „Proljeća naroda" 1848., a mnogi križevi podignuti su nakon prvog svjetskog rata.

Nijedan od njih nije slučajno postavljen, svaki podsjeća na neki događaj. Bilo je i takvih vremena kada su postavljanje križeva i izgradnja kapelica bila zabranjena. Križevi su bili smješteni na lokacijama važnim za ljude, pored Crkve, u centru naselja, na početku ili na kraju sela obilježavajući granice sela, na raskrižjima gdje su se ljudi opraštali jedan od drugih, a križevi su se također nalazili na rubu polja ili stazama koje vode u šumi.

Na raspela su obično ugravirani ili rezbareni natpisi na poljskom, a u prošlosti nerijetko na njemačkom, latinskom ili češkom jeziku. To su često Isusove riječi, citati iz Evanđelja, riječi svećenika, ali i kraljeva s kršćanskim molitvama i pobožnim željama.

Danas, mnogima od tih križeva krajputaša i kapelica prijeti nestanak. Teško ih je očuvati od uništenja i nezaborava, no ima kada se na mjesto starih križeva podižu novi križevi. A nije rijetko uočiti u novosagrađenim kvartovima, čak i u velikim gradovima poput Varšave, potpuno nova raspela s modernom dekoracijom, što dokazuje da tradicija gradnje križeva je još uvijek živa danas. Ljudi će uvijek naći razlog i osjećati potrebu da pomoću vjerskih simbola izraze svoje osjećaje i vjeru.

Timea Šakan Škrlin

Tebi se, Gospodine, utječem, o da se ne postidim nikada.
U tvoje ruke predajem duh svoj: otkupi me, Gospodine, Bože vjerni.
Radosno ću klicat tvojoj milosti, jer si pomogao u tjeskobi duši mojoj.
Ja se, Gospodine, u tebe uzdam; u tvojoj je ruci sudbina moja.

Marijino svetište u Kemedu

Kemed (mađ. Máriakéménd) je jedno poznato katoličko svetište u Baranjskoj županiji. Malo selo, smješteno između Surdukinja i Pečvara, danas broji oko 600 stanovnika, a poznato je marijansko svetište postalo nakon Marijina ukazanja. Selo je spomenuto već za vrijeme Arpadovića kao i njegova crkva svetog Nikole. Za vrijeme turske vladavine crkva je bila srušena, a nakon odlaska Turaka selo je ostalo napušteno i nenaseljeno sve do 1700-ih godina, kada su se u selo doselili Hrvati-Šokci, a nedugo nakon toga i Nijemci. Poznato katoličko svetište i hodočasno mjesto postalo je nakon 1740. godine kada se u proljeće ukazala Blažena Djevica Marija djevojčicama koje su se igrale skupljajući travu među ruševinama crkve svetog Nikole. One su vidjele u obliku kipa bliješteću Djevicu Mariju koja je u naručju imala malog Isusa. Nakon što su joj dotrčale kip je nestao, a mještani nisu uspjeli ništa pronaći među ruševinama. Od te godine su počeli dolaziti hodočasnici iz okolnih sela, pa i iz dalekih gradova, čak i država. Tadašnji seoski poglavar je naredio da se svetište prekrije sa slamom od bivše crkve i da se

na tom mjestu održavaju mise sve do izgradnje novog svetišta. Dvadeset godina nakon ukazanja Blažene Djevice Marije sagrađena je barokna crkva koja je dobila ime Velike Gospe te je uspostavljena i župa koja i danas djeluje. Hodočasna je crkva smještena u prelijepom zelenom okruženju dva kilometara od sela Kemed. Crkva se nalazi u sredini prostranog teritorija župe, pored nje je kalvarija, ispred i oko crkve se nalaze kipovi anđela i svetaca, a iza nje je zgrada župe u kojoj i danas živi kemedski župnik. Tradicija crkvenog slavlja, to jest kirbaja, održava se već od 13. stoljeća, ali kirbaj je svoj vrhunac doživio nakon ukazanja Djevice Marije, naime ckrvene prigode povezali su s marijanskim hodočašćima. Na velikom crkvenom dvorištu se okupljaju ljudi za vrijeme marijanskih blagdana: na dane Velike Gospe i Male Gospe te danima Svete Marije. Stare se Katoljčanke dobro sjećaju tih hodočašća, naime prije tih blagdana djevojke su sašile novu suknju i oplećak, te skuhale fini ručak. Stanovnici okolnih sela su pješke dolazili na crkveno slavlje u Kemed, dok su oni, koji su daleko živjeli, došli na kočijama. Mise su se održavale na mađarskom, njemačkom i hrvatskom jeziku u crkvi i izvan crkve, na velikom crkvenom dvorištu. Misa na hrvatskom jeziku obično je bila u crkvi i to prijepodne. Hodočasnici su u podne pojeli svoj zapakirani ručak koji su ponijeli od kuće. Starije žene se dobro sjećaju čarde koja se nalazila točno pored crkve. U toj su čardi nakon mise svirali svirači iz Mohača. Pjevalo se na hrvatskom jeziku, svirali su se i plesali hrvatski plesovi. Hodočasnici iz Olasa, Vršende, Maraze, Katolja i Minjoroda, te ostali Šokci i Bošnjaci slavili su sve do poslijepodnevne litanije koja se održavala također na trima jezicima. Po običaju kirbaja oko crkve su bili na štandovima izloženi kolači, muška i ženska odjeća te razni kipovi, razglednice i slike o kemedskom svetištu. Hodočasno mjesto, poznato kao Svetište Kraljice krunice, i dandanas slavi ukazanje Djevice Marije.

Lilla Trubics

Sveti Antun štovan je među Hrvatima u Mađarskoj

Njemu u čast priređuju se slavlja i u Baji i u Mohaču

Sv. Antun Padovanski rodio se 1195. godine u Lisabonu, glavnom gradu Portugala. Krsno mu je ime bilo Fernando Martins de Bulhões ili Fernando Martim de Bulhões e Taveira Azevedo (ovisno o izvorima). Stupivši u red Sv. Franje, dobio je ime Antun, a jer je umro u talijanskomgradu Padovi i tu počivaju njegovi ostaci, dobio je naslov Padovanski. Njegovi roditelji, otac Martin i majka Marija, bili su plemićkog koljena, no kako su bili pravi bogobojazni kršćani, više su cijenili krjepost nego plemstvo. Krjepost, to pravo duševno plemstvo, koja nas sve više čini sličnima Bogu, nastojali su da svome sinu ucijepe u srce revnije nego išta drugo. Mladi Ferdinand u ranoj svojoj mladosti učio se znanju i nabožnom životu u svećenika stolne lisabonske crkve. Već u petnaestoj godini odlučio je posvetiti se Bogu, pa stupi u samostan Augustinaca kraj Lisabona. Malo je svetaca u katoličkoj Crkvi, po kojima je Bog tvorio tolika i tako vanredna čudesa kao što je tvorio po Sv. Antunu i na njegov zagovor. Sv. Antun proživio je svoju mladost u Portugalu i nije se bavio učenjem jezika. Ipak je u svojim propovijedima tako lijepo govorio talijanski i francuski te se činilo, da je te jezike učio od mladosti. Jedna gospođa je jednom željela slušati propovijedi Sv. Antuna, a to joj nije dozvolio njezin opaki muž. Ona ode na gornji kat na prozor i tu je čula propovijed posve jasno, iako je Sv. Antun propovijedao cio sat daleko. Kad je to kazala svome mužu i on se svojim ušima o tome osvjedočio, obrati se i rado je slušao riječ Božju. Radi silnog svijeta propovijedao jednom Sv. Antun pod vedrim nebom, kad se u čas pojave crni oblaci uz grmljavinu i gromove. Slušatelji su gledali kako da izmaknu oluji, a svetac ih sve zaustavi i reče im, neka se ništa ne boje, jer oni neće pokisnuti. I doista cijela okolina bi natopljena jakom kišom, a na slušatelje ne padne ni kap. Iza jedne propovijedi Sv. Antun tako se raskaja jedan grješnik, te je stao glasno plakati. Ode Sv. Antunu, da se ispovijedi, ali ne može od suza. Kad to vidje svetac, reče mu, neka ode, napiše svoje grijehe i njemu ih donese. Čim svetac pogleda napisane grijehe, isčeznuše sva slova. Po tom su i on i grješnik upoznali, da su grijesi oprošteni. Svoju snagu pri obraćanju grješnika crpio je Sv. Antun od Boga vanrednim načinom. Jednoga dana propovijedaše u Camposampieru. Onda ga k sebi pozove jedan građanin i dade mu sobicu na sami, da može mirno razmatrati i znanošću se baviti. Svetac je svu noć probdio u molitvi. Kad je taj građanin obilazio kuću, da razvidi, da li je sve u redu, pogleda iz radoznalosti u sobicu Sv. Antuna kroz prozor i vidje ga, kako u rukama drži i grli krasno djetešce. Tu pojavu ne mogaše građanin sebi objasniti. Djetešce se javi Sv. Antunu i reče, da je Isus. Iza molitve opazi Sv. Antun onog građanina i zabrani mu govoriti o tome, što je vidio i čuo, dokle god on živi. Taj dobri građanin održa svoju riječ i istom iza smrti svečeve razglasi to viđenje maloga Isusa, kako se sad obično i slika Sv. Antun. *Izvor: internet*

Majka Božja od Kamenitih vrata zaštitnica je grada Zagreba

Majka Božja od Kamenitih vrata, zaštitnica grada Zagreba, proslavljena je 31. svibnja. Kamenita vrata ostatak su utvrde kojom je bio opasan Gradec. Vrata vjerojatno postoje od 1266. godine, iako se spominju tek 1429. Često su bila pregrađivana, a nisu ih zaobišli ni veliki požari. Kamenita vrata su najpoznatija kao zavjetna kapelica sa slikom Majke

Božje od Kamenitih vrata. Naime, u velikom požaru koji je izbio 31. svibnja 1731., slika Majke Božje, koja je prije stajala iznad gradskih vrata, nađena čitava i neoštećena usred vatre i pepela, a samo je okvir izgorio. Iste je godine slika postavljena u barokni oltar u udubljenju prolaza Kamenitih vrata. Umjetničku, baroknu ogradu izradio je 1778. godine zagrebački majstor Ivan Korta. Slika Majke Božje prikazuje Gospu kao vladaricu sa žezlom u lijevoj ruci, dok desnom pridržava malog Isusa.

100 godina crkve u Šeljinu

Svetkovina je održana 26-og svibnja

Hrvatska samouprava grada Šeljina, Zajednica podravskih Hrvata i gradska Rimokatolička župa organizirali su proslavu povodom 100. obljetnice posvećenja crkve Svetog Trojstva u Šeljinu. Svetu misu na hrvatskom jeziku je predvodio mons. dr. Marin Srakić, đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit u miru, koncelebrirali su Jozo Egri, mjesni dekan, Franjo Pavleković, dekan i vikar Pečuške biskupije te hrvatski svećenici.

Dekan župnik Jozo Egri

Mons. Marin Srakić

Generalni vikar Franjo Pavleković

Na svetoj misi

Presveto Trojstvo

Jedan Bog, a tri osobe. Otac je Bog, Sin je Bog i Duh Sveti je Bog, jer svim trim osobama pripada jedna božanska narav. Trojedinoga Boga hvalimo uvijek kada se prekrižimo.

Molitva: Blagoslovljeno bilo Presveto Trojstvo i nedjeljivo Jedinstvo. Slavimo ga jer je učinio s nama milosrđe svoje. Blagoslovljen si, Gospodine, na svodu nebeskom, i dostojan hvale i slavan u vijeke.

Iz molitvenika: Kraljica Mira

Foto: Anita Mandić i Akoš Kolar

U Crnom jezeru Drvljanaca čuju se zvona...

Priča se da ponekad u ponoći, ali nikada se unaprijed ne zna kojeg dana, u Crnom jezeru bez dna Drvljanaca čuju se zvona nekadašnje potonule crkve...

Sve se je to odigralo za vrijeme Turaka.

Siloviti sultan Sulejman ovdje je prolazio prema Beču 1532. godine i redom zauzimaše sva naselja, izuzev Sigetvara. Padoše u njegove ruke Šikloš, pa utvrda šeljinska. Došavši red i na Martince, tadašnjim nazivom Vaška Sentmartona, koje je isto bilo grad, trgovište ili opidij, pak sve do Barča nisu dugo odoljevale manje utvrde pored Drave, ni sam Bobovec, a ni Izvar. Nije bilo spasa, sve je palo u turske ruke i jaram.

Ispred zavojevača narod je pobjegao u neprohodne močvare i stoljetne šume dok vojska nije prošla. Željelo se je spasiti od pljačke imovina, ljudski životi, jer mladi dječaci bili bi odvedeni za janjičare, lijepe djevojke u hareme, a mladi muškarci bili prodati kao roblje.

Priča se da u susjednim Križevcima neka se je baba Dora kasno sjetila da stiže zlo, opasnost, i već nije bilo vremena da se spasi sa ostalim svijetom, na brzake povukla se pod jedan most, čekajući da ju zao čas mine.

I tada stigoše na svojim konjima turski vojnici. Jedan je imao konja Diri, drugi Doru. Konjanici bili su predstraža silne, pobjedonosne osmanlijske vojske, ali njihovi hatovi nikao da pređu preko mosta jer su osjetili da se tamo nalazi neka kršćanska duša. Bila je to ustvari baba Dora.

– Diri, hajde! – povikoše turski delija, ali konj ni da se makne.

Isto tako ni drugi ne kreće, neće nikud-nikam!

– Đia, Dora! – čuše se glas drugog konjanika.

Čuvši to naša baba Dora rekoše samo toliko:

– O vrag u vas, i tu ste me našli!

Osmanlije nastaviše rutu prema zapadu i stigoše još prije u Šeljin, gdje su u franjevačkom samostanu nemilice poubijali sve franjevce da bi zasijali strah među narodom. I tako stigoše u Drvljance.

Ovdje su se upravo održavali svatovi. Okupljeni uzvanici bili veseli kada se izdaleka iz svih pravaca, iz Starina i Križevaca podigao dim iznad tih sela. Turci pališe kuće i daleko se čuo jauk naroda što je prenosila i sama voda Drave u četiri smjera svijeta.

Što da se uradi kada nije bilo već pobjeći nikuda i nikamo, niti preko Drave, niti u obližnje tresetište koje je progutalo svaku živu dušu koja nije poznavala prohod.

Narod u crkvici, gdje su se zadržavali brojni svatovi, kleknuo je na noge moleći se, pokušavši tražiti spas. Nisu htjeli postati robovi, ali izlaza nije bilo!

Bog ih sažališe i pomilovaše...

Rastvoriše se zemlja, a crkvu sa svatovima progutaše crna zemlja. Nestadoše pred očima pristiglih turskih vojnika.

Zemlja se ovdje nikada nije izravnila s površinom zemlje, već je na mjestu postalo Crno jezero.

Pričaše da se u drvljanačkom Crnom jezeru ponekad čuje crkveno zvono i vesela graja svatova...

Nestadoše, ali se u neku ruku i spasiše.

Turski vojnici imali su svoju rutu, naime u toj osmalijskoj vojsci točno se je znalo kako nastaviti put, kuda poći i kada stići na dato odredište. Krajnji je bio sam Beč. No, tada nije bilo kamenite ceste, druma, već je put vodio prema Martincima pored Drave, prolazeći kroz razna naselja.

U Martincima isto je bilo tvrđavice podignute od hrastovih trupaca među koje je nabijena zemlja ilovača. Jedan dio naroda ovdje se je želio spasiti. Bilo je i hrabrih malobrojnih vojnika. Viteški su se borili sa Turcima. No, Beč je bio daleko i oni nisu mogli za kratko vrijeme zauzeti utvrdu u Martincima.

Kada je već pomalo nestalo municije branitelja, tada su prvaci sela smislili da bi trebalo uz strijelu vezati kruh i to „sititi" među osvajače.

Što izumiše to i učiniše!

Osvajači vidjevši da su branitelji dobro opskrbljeni zato se nisu više obazirali na zauzeće utvrde, već su nastavili svoj ratni pohod. Tako je kruh, Božje tijelo, spasilo Martince.

Đuro Franković

Poplava 1972. godine - početak kalvarije, odnosno iseljavanje Hrvata iz Drvljanaca

Vodena stihija Drave je bezbroj puta već zadesila naše Podravce. Rijeka je npr. poplavila Martince 1966. godine. Starinčanima, Drvljančanima prijetila je 18. srpnja 1972. godine, kada se je u Drvljance najbrže i jedino moglo stići čamcem.

(Na slici zgrada u Starinu opkoljena vodom Drave) U Alpima tijekom ljetnih mjeseci 1972. naglo se je otopio snijeg i ljetna poplava, koja se pojavljuje u vegetacionom razdoblju, značila je veliku opasnost za žitelje i sa jedne i sa druge strane hirovite rijeke Drave. Pučka pjesnikinja Micika Hideg, vješta tkalja, član mjesnog pjevačkog zbora u Starinu opjevala je opasnu, bijesnu rijeku. Zdušno se je našla pomoć te je tako Starin spašen od poplave, kao i druga naselja, no ne i tako Drvljanci, koje se prostire na domak rijeke, a ispred sebe nema nikakvu obranbenu zaštitu, već se nasip nalazi iza naselja.

Drvljanci nikada nisu bili povezani s kamenom cestom, koja bi vodila do Starina ili Križevaca. Jedino je nasip bio taj koji je povezivao ta naša naselja i vodio do Martinaca i dalje prema Barči, odnosno u drugom smjeru prema Starinu.

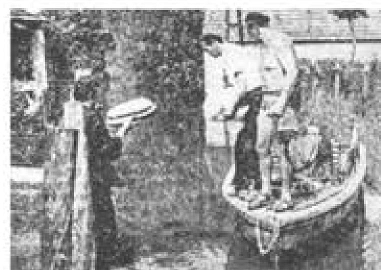
Pjesnikinja Micika Hideg autentičnija je od mene, ne govoreći njezini realistički pučki stihovi u kojima je opjevan strah mještana za vrijeme opasne poplave. Opasnost je prijetila dva tjedna, kada je najzad zaustavljena nabujala voda rijeke i povukla se u svoje korito, gdje joj je i mjesto. Valja još reći kako ni sâm nasip kod Starina nije zadovoljavao propisima, predviđenim standardima, naime bio je visok svega 60 cemtimetara, a trebao je biti duplo višlji. Ovakvo je gorko iskustvo - Poslije kiše kabanica -, poslužilo da se pogreška po mogućnosti što hitnije ispravi.

Ide voda! čujem prvog glasa,
Od ovog minuta to me zabrinjava
Jel to već čula sam od negda
Da od vode ništa jačeg nema.
Ona kad najuri s jakošćom svojom,
Kao crni oblak vatrenim gromom.
Ali još i vatru potusit će voda,
I nađe si puta kuda joj je zgoda. [...]

Ljudska sloga je uspjela zaustaviti dravsku neman, te Narodne novine donose, dobro se sjećam i na reportažu novinara Marka Markovića, koji je opisao poplavu, kada je i on, pa i cijelo selo, bilo na nogama i složno se radilo na nasipu i drugdje, bdijeći kod Starina.

Pučka pjesnikinja Micika Hideg u produžetku svoje pjesme, nije zaboravila istaći složno zalaganje ljudi i pružanje bratske ruke (Narodne novine, 23. kolovoza 1972.).

[...] Evo sad kad prošla ta nezgoda strašna,
Svakom da kažemo: Na pomoći hvala.
Kad god ovde bio one tužne dane
Da za naše selo svoju pomoć daje.
Tu se pokazalo ljubav i bratimstvo
Kao crna slova ovog belog lista.
U kojem iskaže svoju hvalu svima
Ovaj otkupljeni narod iz Starina.

Drvljančanima hrana je dopremljena čamcima

Đuro Franković

Najave

DRVLJANCI - U ovom nekadšnjem podravaskom naselju, koje su napustili mještani Hrvati, kod kapele Presvetog Srca Isusova 7. lipnja održava se tradiconlano crkveno proštenje. Domaćin je župnik u Martincima Ilija Čuzdi. Poziv na euharistijsko slavlje upućen je župniku u Seksaru, Ladislavu Bačmaiju, Imri Horváthu, župniku u Vajslou, Sándoru Horváthu, župniku u tronacionalnom Olasu, Tamásu Petku, župniku u Dunafeldvaru i Jozi Egriju, župniku u Šeljinu. Propovijed će održati dekan šikloškog okruga, župnik u Harkanju, Ladislav Ronta. Očekuju se vjernici iz obližnjih naselja.

PEČUH - U organizaciji Sveučilišne knjižnice Sveučilišta u Pečuhu, u Knjižnici Klimo u Pečuhu (Szepesy utca 3., iznad džamije Gazi Kasima na glavnom trgu) 12. srpnja početkom u 16 sati bit će otvorena izložba pod naslovom „Pod tvoje okrilje bježimo, Božja sveta Majko", Postanak povijesne tradicije Marijinog štovanja. Povodom 300. obljetnice kipa Judske Gospe goste će pozdraviti pečuški biskup dr. György Udvardy, rektor seveučilišta prof. dr. József Bódis i ravnateljica prof. dr. Ágnes F. Dárdai. Izložbu će otvoriti umirovljena visokoškolska docentica, dr. Mária Lantos Imreh. Izložba će biti otvorena do 31. ožujka 2014. Na izložbi naći će se i tri knjige na tri jezika Stipana Grdenića.

Bog je stvorio zemlju , zato je čuvajmo!

Svatko od nas na razne načine utječe na svoj okoliš. Svojim postojanjem i djelovanjem mijenjamo prirodu, katkad na dobar, no nažalost, vrlo često i na loš način. Time neposredno utječemo i na cijeli naš planet, Zemlju. Trošimo njena bogatstva, zagađujemo vodu, zrak i zemlju, trujemo je i uništavamo. Polako, ali sigurno, do čovjeka dopire činjenica: nastavimo li tako, priroda će nam vratiti. Braneći sebe od uništenja, uništit će svog najvećeg neprijatelja: čovjeka. Čuvajmo, zato, naš planeta! Dan planeta Zemlje prvi put obilježen je 22. travnja 1970. godine. Svatko od nas može nešto učiniti, kako bi zaštitio planet na kojemu živimo. Što ti možeš učiniti? Načina da se sačuva priroda ima bezbroj. Nikad ne recite: ah, što ja jedan tu mogu pomoći. Možete. Svi možemo. Ovdje vrijedi zlatno pravilo: i malo je mnogo.

Slijedi mala škola ekologije.

Staklo nije smeće

Staklo je materijal koji se može u potpunosti reciklirati, i to bezbroj puta. Zato staklene boce ili staklenke ne treba bacati zajedno s ostalim kućnim otpadom, nego ih treba odložiti u posebno označene kontejnere. Staklenoj boci bačenoj u prirodu treba 4000 godina da nestane.

Recikliraj papir

Šteta je baciti stari papir i novine u smeće. Ako ih odložimo u odgovarajuće spremnike za stari papir, iz njih se opet mogu napraviti knjige, novine, bilježnice i vrećice. Za izradu samo 700 papirnatih vrećica za kupovinu, potrebno je jedno drvo staro između 15 i 20 godina.

Baterije su opasan otpad

Baterije koje koristimo u domaćinstvu: u satovima, daljinskim upravljačima ili igračkama, sadrže teške metale od kojih ljudi mogu teško fizički i psihički obolijeti. Zbog toga ih uvijek odlažite u posebne spremnike ili predajte tvrtki koja zbrinjava otpad.

Oprezno s plastičnim bocama!

Svaki dan kupujemo sokove ili vodu u plastičnim bocama. Za razgradnju plastične boce prirodi trebaju stotine godina. Stoga i te boce treba odložiti u posebne kontejnere. No, prije nego takvu bocu ubaciš u kontejner, spljošti je - kako bi zauzela što manje mjesta.

Ne trošite uzalud pitku vodu!

Dok perete zube, zatvorite vodu, a za ispiranje koristite čašu - umjesto par litara, potrošit ćete jedan decilitar. Iako je 80% Zemljine površine prekriveno vodom, količina pitke vode jako je ograničena.

Da bi Zemlja bila čista moramo se potruditi svi, mali i veliki. Treba saditi što više drveća i cvijeća. Svi bi željeli da na Zemlji nema smeća, već mnogo cvijeća. Činimo jedno djelo od milijarde zelenih djela! I na kraju jedna kratka pjesmica za Vas:

Zadatak je stvarno lak,
voli šume, more, zrak.
Vjetrić nosi dječji glas,
Zemlju čuvajte za nas!

Za naše mlade čitatelje pripremila
Timea Šakan Škrlin

VII. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj

U organizaciji Skupštine Hrvatske državne samouprave i njezina Odbora za kulturu, vjerska pitanja, mladež i šport, u subotu 13. srpnja 2013. godine, povodom blagdana Svetog Feliksa u svetištu u Komaru (Homokkomárom) priredit će se VII. državno hodočašće Hrvata u Mađarskoj. Molimo sve zainteresirane hrvatske vjernike da se prijave kod predsjednika područnih (županijskih) Hrvatskih samouprava (Bačka-Joso Šibalin, Baranja-Mišo Šarošac, Šomođ-Jozo Solga, Zala-Jože Takač, Jursko-mošonsko-šopronska županija-Štefan Kolosar, Željezna županija-Štefan Krizmanić, Budimpešta-Anica Petreš Német).

Program:

10.00 - okupljanje u svetištu u Komaru, molitva Krunice
11.00 - misno slavlje predvodi mons. Josip Mrzljak, varaždinski biskup
13.00 - zajednički objed, druženje hodočasnika

Na hodočašće i ove godine očekujemo Hrvate iz svih regija Mađarske.

Prva pričest u Santovu

